

Tigrasti komarji

Poskrbimo za svoje zdravje — zmanjšajmo njihovo število!

Zavod za zdravstveno varstvo
Novi Gorica

Občina
Šempeter-Vrtojba

Tigrasti komar

je primarno tropska in subtropska vrsta komarjev, ki izvira iz Jugovzhodne Azije in Indijske podceline in se je v zadnjih tridesetih letih razširila po vsem svetu, z izjemo Antarktike. Izvorno se ličinke razvijajo v drevesnih luknjah, v katerih se zadržuje voda. V subtropskih in tropskih predelih sveta je aktiven čez celo leto, medtem ko v zmerno toplem podnebnem pasu preživi zimo na razvojni stopnji jajčeca.

Odrasli primerek tigrastega komarja (*Aedes Albopictus*) je velik med 1 in 8 mm, je črn z belo vzdolžno črto na hrbtu in belimi pasovi po nogah. Je zelo agresiven in se, v primerjavi z večino drugih vrst komarjev, hrani predvsem podnevi.

Kje se nahaja

Tigrasti komarji so slabi letalci, zadržujejo se bolj pri tleh, preletijo pa lahko le do 200 m (redko do 400 m), zato je življenjsko okolje komarja zelo omejeno. **Za razmnoževanje potrebujejo zelo majhno količino stoječe vode.** V naseljih so to jaški za odvajanje deževnice ter kanalizacijski sistemi, zlasti pa pokopališča. Praviloma pa ga najdemo na zasebnih površinah in vrtičkih. Odlične pogoje za odlaganje jajc predstavljajo tudi mokra okolja, bogata z listjem in odpadki. V večjih mlakah ali jezerih, ličink tigrastega komarja ne najdemo.

Mesta, kjer se razmnožuje, so:

- vaze in druge posode na pokopališčih,
- gume, skladiščene na prostem,
- razne posode, vedra, zalivalke, cisterne, sodi in stare kadi z vodo, ki jih imajo ljudje (največkrat na vrtovih za zalivanje, tudi za napajanje živali),
- postavki za rože,
- različni predmeti, v katerih se zadržuje voda (npr. voda v sveči za odganjanje komarjev, v odvrženi konzervi itd.),
- voda, ki se nabere v plastičnih ponjavah,
- kanalizacijski jaški,
- zamašeni žlebovi, kjer zastaja voda,
- amfore in okrasni kamni,
- nevzdrževani vaški vodnjaki,
- ribniki itd..

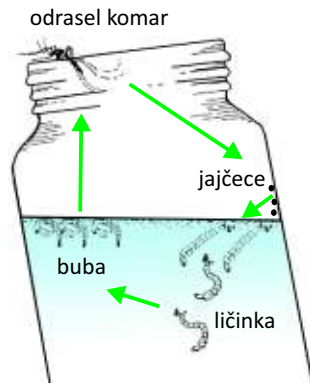
Razmnoževanje in življenjski cikel

Odrasli osebki se najbolj množično pojavljajo poleti. **Aktivni so preko celega dneva, predvsem v jutranjem in večernem mraku.** Komarji imajo radi zelene površine, kjer v zavetju vegetacije preživijo vroče ure dneva.

Samci in samice se hranijo s cvetnim nektarjem, samice pa tudi s krvjo različnih živali – dvoživk, plazilcev, ptic in sesalcev. Razvoj tigrastega komarja od jajčeca do odraslega osebkaja traja spomladi od 15 do 20 dni, poleti pa se ta čas skrajša na 6 do 8 dni. Življenjski krog komarjev sestavljajo štiri stopnje: jajčece, ličinka, buba in odrasel osebek. Trajanje vsake stopnje je odvisno od temperature, količine hrane, kisika, gostote ličink in drugih okoljskih pogojev.

Samica lahko živi več kot 1 mesec in v tem času proizvede okoli 1000 jajc. Za vsak nov cikel potrebuje nov krvni obrok.

Jajca odloži nad vodno gladino. Jajca so lahko na suhem najmanj eno leto, izležejo pa se nekaj dni potem, ko jih zalije voda. V Sloveniji se prve ličinke tigrastega komarja izležejo v aprilu do maju, odrasli osebki pa preživijo nekje do oktobra ali novembra.

Informacije o vplivih na zdravje

Pik komarja lahko povzroči oteklino, srbenje in bolečino, posebej pri občutljivih ljudeh. Za blaženje je potrebno umiti in hladiti prizadeto površino, po potrebi uporabiti antihistaminsko kremo.

Komar je lahko prenašalec nevarnih virusnih bolezni, če poseša kri bolnika ali klicenosca, lahko bolezen zanese na zdravega človeka.

Kaj lahko privlači komarja

- Močne vonjave zaradi potenja in mlečne kisline, izločenih tekom telesne aktivnosti.
- Temperatura človekovega telesa, ogljikov dioksid in vodna para, izločeni iz telesa.
- Večji ljudje kot manjši (ker proizvajajo več CO_2 in so večje tarče).
- Ženske bolj kot moški (zaradi razlik v hormonih).
- Gibajoči se ljudje (ker oddajajo več CO_2).
- Temneje oblečeni kot svetleje oblečeni ljudje (zaradi kontrastnosti z ozadjem).

Kako se zavarujemo pred piki

- Na odprtem nosimo svetla oblačila, ki naj pokrivajo čim večji del telesa.
- Omejimo uporabe parfumov in dezodorantov ali sladkih vonjav, ki privlačijo komarje.
- Umivamo se z nevtralnimi milom.
- Izogibamo se območju s komarji.
- Izogibamo se zadrževanju na prostem v času komarjeve največje aktivnosti (zjutraj in pozno popoldan).
- Uporabimo mreže proti komarjem, ki le-tim preprečijo vstop v notranjost hiš.
- Po potrebi uporabimo tudi repelente (spreje) (sredstva za zaščito proti komarjem), ki vsebujejo najmanj 30 % DEET (N,N-dietil-m-toluamid, pri čemer ti ne smejo priti v stik s sluznico). Nosečnice in otroci, mlajši od 12 let, naj se pred uporabo repelentov posvetujejo z zdravnikom.

Zatiranje tigrastega komarja

Preventiva je najučinkovitejše sredstvo v boju zoper nadležnega gosta, zato:

- v okolici svoje hiše in na njivah enkrat tedensko odstranjujemo predmete in smeti, v katerih se lahko zadržuje voda, gume skladiščimo v zaprtih prostorih,
- redno menjujemo vodo v posodah za zalivanje, napajanje živali, in drugih posodah na odprtem; izpraznimo posode, ki jih ne uporabljamo (vaze, pločevinke, lonce, vrče, sode in druge posode) in preprečimo nabiranje vode v njih,
- praznimo in umivamo podstavke cvetličnih lončkov ter vaze z rožami (še posebej na pokopališčih),
- v vodomete in okrasne ribnike namestimo ribe, ki se hranijo s komarjevi ličinkami,
- ne puščamo napihljivih bazenov in drugih vodnih igral na odprtem za več dni oziroma jih prekrijemo s komarniki,
- očistimo zamašene strešne žlebove in talne kanale in nepredušno zapremo zadrževalnike vode, ki se jih ne da sprazniti (sodi, cisterne) ter pri tem pazimo, da se v ponjavah ne nabira deževnica.

Zanimivosti

- Komarji so ena najbolj prilagodljivih skupin žuželk na svetu. Razširjeni so povsod, ni jih le na območjih, ki so trajno zamrznjena.
- Znanih je okoli 3500 vrst, od katerih jih tri četrtine živi v tropih in subtropih. Z oddaljevanjem od tropskih krajev se število vrst naglo zmanjšuje in doseže najmanjše število na arktičnem območju.
- V Evropi živi okoli 120 vrst komarjev.
- V arktičnih predelih, kjer je število vrst najmanjše na svetu, je koncentracija osebkov posamezne vrste zelo velika. Kot zelo številčna skupina žuželk so zato v teh predelih pomembni opraševalci rastlin.

